

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Veterinærinstituttet
Postboks 64
1431 ÅS

Deres ref

Vår ref

Dato

22/91-

31.01.2023

Statsbudsjettet 2023 - Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet

Landbruks- og matdepartementet (LMD) viser til Prop. 1 S (2022–2023) for LMD og Innst. 8 S (2022–2023) som ble behandlet av Stortinget 19. desember 2022. I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og LMDs styringssignaler til Veterinærinstituttet for 2023. Vi ber om at tildelingsbrevet distribueres til styret for Veterinærinstituttet, og at eventuelle uklarheter tas opp så snart som mulig. Eventuelle endringer, inkludert bevilgningsendringer for 2023, formidles gjennom supplerende tildelingsbrev.

Tildelingsbrevet for 2023 består av følgende deler:

1. INNLEDNING.....	2
2. MÅL OG HOVEDPRIORITERINGER.....	2
3. ANDRE FØRINGER OG KRAV	6
4. BUDSJETTVEDTAK.....	8
5. FULLMAKTER FOR BUDSJETTÅRET 2023.....	9
6. RAPPORTERING	9
7. STYRINGSKALENDER.....	10

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for
matpolitikk

Saksbehandler
Gunnar Hagen
995 58 292

1. Innledning

Tildelingsbrevet skal ses i sammenheng med gjeldende instruks for Veterinærinstituttets økonomi- og virksomhetsstyring (virksomhetsinstruksen). Virksomhetsinstruksen angir virksomhetsledelsens myndighet og ansvar, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten og departementets oppfølging og styring av Veterinærinstituttet er innrettet etter dette prinsippet.

2. Mål og hovedprioriteringer

Målene for landbruks- og matsektoren og regjeringens hovedprioriteringer for 2023 fremkommer av Prop. 1 S (2022–2023). Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap for å bidra til god måloppnåelse og godt kunnskapsgrunnlag for politikktutforming.

Veterinærinstituttet har følgende hovedmål, delmål og indikatorer:

God helse hos dyr, fisk og mennesker

Kunnskapsbasert forvaltning

Indikatorer:

1. Aktiviteter rettet mot forvaltningen.
2. Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen.

God beredskap

Indikatorer:

1. Vurdering av beredskapsvegne og håndtering av sykdomsutbrudd.
2. Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.

Konkurranskraftige bionæringer

Indikatorer:

1. Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema.
2. Aktiviteter rettet mot næringslivet.
3. Arbeid med ikke meldepliktige sykdommer.
4. Informasjon og tilbakemeldinger fra VIs brukere i bionæringene.

Indikatorer for alle målene:

1. Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer
2. Egenvurdering av kvalitet og relevans av instituttets forskning og kunnskapsproduksjon

2.1 Prioriteringer innen kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

Veterinærinstituttets arbeid med kunnskapsutvikling, formidling og beredskap skal bidra til god helse hos dyr, fisk og mennesker.

Veterinærinstituttet må videreutvikle kompetansen knyttet til helserisiko for mennesker og dyr som kan følge av globalisering og klimaendringer. Dette må sees i sammenheng med FNs bærekraftsmål om at fattigdom og sult skal utryddes, og at god helse, rent vann og gode sanitærforhold skal sikres. På dette området er det viktig at Veterinærinstituttet samarbeider med folkehelse- og miljøinstitutter i et én helse-perspektiv.

Indikatorer:

- Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer.
- Egenvurdering av kvalitet og relevans av Veterinærinstituttets forskning og kunnskapsproduksjon.

2.1.1 Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal prioritere utvikling av uavhengige, vitenskapelige og faglige råd som setter myndighetene i stand til å utvikle regelverket og til å håndtere og forebygge sykdom hos dyr og helseskadelige stoffer og smittestoffer i mat og fôr. Veterinærinstituttet skal også bidra til å identifisere kunnskapshull på dyrevelferdsområdet og bidra i utvikling av kunnskap som kan fremme dyrevelferd.

Instituttet skal legge vekt på å møte de løpende behovene Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte på instituttets kjerneområder.

Veterinærinstituttet må være kostnadseffektive og bruke ressursene til kunnskapsbehov som er strategisk viktige for sektoren framover. I den sammenhengen er det viktig å ha god dialog med både næring og forvaltning om prioriteringer.

Den unike situasjonen med en svinebestand uten etablert LA-MRSA-smitte er viktig. Overvåking av LA-MRSA skal derfor videreføres. Instituttet skal også overvåke antibiotikaresistente bakterier hos andre arter.

Overvåking av villlevende dyr med tanke på sykdommer som kan smitte til andre villlevende dyr, husdyr eller mennesker, herunder forhold som kan være drivere for utvikling av smittsomme sykdommer, skal fortsette. Det må gis særlig prioritet til det omfattende og viktige arbeidet med å kartlegge utbredelsen av Chronic wasting disease (CWD) og gi råd om tiltak.

Veterinærinstituttet skal bidra i arbeidet med å forebygge smitte av afrikansk svinepest. I den sammenhengen er det viktig at instituttet bidrar i arbeidet med å følge opp handlingsplanen mot villsvin med hovedmål om minst mulig villsvin i Norge, spredt utover et minst mulig område.

Overvåking, antibiotikaresistens, sykdomsutbrudd, epidemier og nye helsetrusler krever internasjonal samhandling mellom land og institusjoner. Dette krever at Veterinærinstituttet videreutvikler den internasjonale aktiviteten blant annet i samarbeid gjennom NORAD.

Instituttet skal bidra i arbeidet med å sikre trygg matproduksjon i det urbane landbruket.

Departementene har startet arbeidet med en ny stortingsmelding om dyrevelferd og legger til grunn at instituttet kan gi nyttige innspill til dette arbeidet.

Arbeidet som skjer i regi av Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) gir viktige bidrag til en kunnskapsbasert forvaltning. Departementet forutsetter at Veterinærinstituttet legger til rette for at medarbeidere fra instituttet kan delta i komiteer og fagpaneler tilknyttet VKM.

Indikatorer:

- Aktiviteter rettet mot forvaltningen: Det skal gis en oversikt over aktiviteter rettet mot forvaltningen, eksempelvis råd, høringsinnspill og andre formidlingsaktiviteter innen områdene fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen: Instituttet skal orientere om sentrale brukeres vurdering av kvalitet og relevans av instituttets arbeid.

2.1.2 God beredskap

Beredskapsarbeidet må innrettes med sikte på å:

- **forutsi** den nasjonale og internasjonale helsesituasjonen gjennom overvåking og analyse,
- **forebygge** ved å etablere beredskapsplaner og gjennom å forstå sykdomsmekanismer og risikofaktorer,
- **oppdage** og ha kunnskap om eventuelle smitte- og sykdomssituasjoner og
- **bekjempe** sykdommer ved å yte bistand til Mattilsynet med råd, analyser og diagnostikk.

Indikatorer:

- Vurdering av instituttets beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd: Det gis en beskrivelse og egenvurdering av beredskapssystemer samt relevante og konkrete beredskapsaktiviteter ved Veterinærinstituttet.
- Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer: Det gis en statusbeskrivelse av de overvåkingsprogrammene Veterinærinstituttet er involvert i, med instituttets beskrivelse av instituttets arbeid med innhold i og omfang av overvåkingsprogrammene.

2.1.3 Konkurranseskraftige bionæringer

Veterinærinstituttet skal yte tjenester og kunnskap som medvirker til en bærekraftig næringsvirksomhet gjennom et godt diagnostisk tilbud og med faglige råd og utredninger. Aktivitetene ved kompetansesenteret for produksjonsdyr med base i Sandnes må komme til nytte for produksjonsdyrnæringen i hele landet.

Det er en viktig samfunnsoppgave for Veterinærinstituttet å støtte næringsliv og myndigheter i å videreutvikle bærekraftig produksjon og uttak av biomasse på land og i havet.

Innen den sirkulære bioøkonomien har Norge særlige fortrinn for økt verdiskaping og ressursutnyttelse kombinert med reduserte klimagassutslipp. Videre utvikling av sirkulærøkonomiske løsninger som øker ressursutnyttelsen fordrer regelverk og standarder som gir trygg gjenbruk i mat- og fôrkjeden. Veterinærinstituttet skal bidra til økt dokumentasjon og oppdaterte risikovurderinger for å ivareta norske interesser i regelutviklingen i EU.

I den nye langtidsplanen for forskning og høyere utdanning lanserte regjeringen et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr med mål om at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. Samfunnsoppdraget vil bli videreutviklet i en implementeringsfase i 2023 og vil blant annet se på hvordan nye råvarer og en mer effektiv og sirkulær ressursbruk kan realiseres. Departementet vil komme tilbake til eventuelle behov for bistand i dette arbeidet.

Indikatorer:

- Volum av oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema.
- Aktiviteter rettet mot næringslivet: Det gis en oversikt over Veterinærinstituttets aktiviteter for å formidle kunnskap og gi råd om forebygging og sykdomshåndtering til aktuelle brukere i bionæringene.
- Arbeid med ikke-meldepliktige sykdommer.
- Informasjon og tilbakemeldinger fra Veterinærinstituttets brukere i bionæringene.
- Økt, trygg utnyttelse og gjenbruk av biologiske ressurser i mat- og fôrproduksjonen.

Spesielt om forskning, innovasjon og kompetanse

Departementet ønsker at forskning, innovasjon og kompetanse skal bidra til at hovedmålene i landbruks- og matpolitikken blir nådd.

I denne sammenhengen legger departementet til grunn at Veterinærinstituttet benytter midler til forskning og innovasjon på en målrettet måte, at kunnskap og kompetanse gjøres tilgjengelig for næring og forvaltning og at instituttet legger vekt på samspill med andre for å bidra til en effektiv og robust instituttsektor.

Departementet forventer at Veterinærinstituttet vil søke bredt samarbeid med relevante kunnskapsmiljøer. Spesielt vil vi peke på betydningen av samarbeid med Norsk institutt for

bioøkonomi (NIBIO) der det er mulig, med sikte på å hente ut faglige og administrative synergier for begge institutter. Departementet legger til grunn at den felles lokaliseringen av NIBIO, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Veterinærinstituttet på Ås skal bidra til et enda bedre samarbeid mellom disse virksomhetene og med Nofima AS.

Det er en forutsetning at instituttet deltar i internasjonalt forskningssamarbeid. Dette skal bidra til nettverk og økt kvalitet på egen forskning. I tillegg skal det bidra til at instituttet står bedre rustet til å innhente og forstå forskningsbasert kunnskap fra andre land som kan brukes for å støtte opp under de landbruks- og matpolitiske målene i Norge.

Det vises videre til strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet. Her går det fram at instituttet har en viktig rolle i å mobilisere, støtte og veilede egne fagmiljøer gjennom et langsiktig strategisk arbeid med sikte på å nå opp i konkurransen innenfor Horisont Europa.

3. Andre føringer og krav

Regjeringens tillitsreform

Som en del av regjeringens arbeid med tillitsreformen, ønsker departementet dialog med Veterinærinstituttet med sikte på å videreutvikle en god balanse mellom tillit og kontroll i etatsstyringen. Regjeringens ambisjon er å fjerne eventuelle unødvendige rapporterings- og dokumentasjonskrav.

Regjeringens fellesføringer

Følgende fellesføringer gjelder for budsjettåret 2023:

1. Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg der tallet på lærlinger skal stå i et passende forhold til virksomhetenes størrelse. Virksomheter med mer enn 75 tilsatte skal til enhver tid ha minst én lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn én lærling. Veterinærinstituttet skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om tallet på lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at instituttet arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i arbeidsrelevansmeldingen.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere følgende: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antallet lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Veterinærinstituttet skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må gjøre rede for årsakene til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

2. Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. Veterinærinstituttet skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Veterinærinstituttet skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der en benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Virksomheten skal som en del av rapporteringen, også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (og alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023, og opplyse om totalbeløp for kjøp av denne typen tjenester.

3. Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig.

Veterinærinstituttet skal vurdere mulighetene virksomheten har for å øke bruken av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljøer, som kan gi distriktpolitiske gevinster. Dette vil være særskilt aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede tilsatte i virksomheten som ønsker dette. Desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med muligheten til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette grunngis særskilt. Eksempel på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Instituttets ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i virksomheten etter drøfting med tilsatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Kommunal- og distriktsdepartementet vil sende ut et rundskriv med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal fremstille resultatene i årsrapporten.

Forebyggende sikkerhet og beredskap

De overordnede forventningene til Veterinærinstituttet knyttet til forebyggende sikkerhet og beredskap er omtalt i departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring. I kap. 3.7 med påfølgende underkapitler (kap. 3.7.1 – 3.7.3) omtales forventningene til forebyggende sikkerhet, og i kap. 2.2.5 omtales forventningene til beredskap.

Ut over de overordnede forventningene skal Veterinærinstituttet i 2023 sørge for å ha underliggende planer for det instituttet mener er relevante tiltak i Sivilt beredskapssystem (SBS)¹, se særlig SBS kap. 3, 6 og Vedlegg A.

¹ Nasjonalt beredskapssystem, Sivilt beredskapssystem – SBS, 1. august 2022.

Premiemodell for pensjon

Det ble fra 2022 bli innført en virksomhetsspesifikk og hendelsesbasert premiemodell for betaling av pensjonspremie for statlige virksomheter. Landbruks- og matdepartementet ber om at virksomhetene har oppmerksomhet på hvilke faktorer som påvirker pensjonskostnadene, og eventuelt setter i verk tiltak for at disse ikke stiger vesentlig.

Reisekostnader

Koronapandemien har medført mindre reising og mer digital samhandling. Selv om reiseaktiviteten vil øke noe igjen på sikt, vil nivået på reiseaktiviteten trolig være varig redusert sammenlignet med før pandemien inntraff. Dette vil redusere reisekostnader og spare reisetid for de ansatte. Som følge av dette er det foretatt en reduksjon av budsjetttrammene til alle statlige virksomheter.

4. Budsjettvedtak

Følgende beløp stilles til disposisjon for Veterinærinstituttet i 2023:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1112		Veterinærinstituttet	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	106 696 000

Sammenlignet med 2022-budsjettet er bevilgningen økt som følge av lønns- og prisvekst. Bevilgningen er redusert som følge av effektivitetsforventninger knyttet til leieforhold, jobbreiser og innkjøp av varer og tjenester.

Tildelt beløp blir overført til instituttets konsernkonto 7694 05 12030 etter følgende utbetalingsplan:

- primo februar med kr. 35 565 333
- primo mai med kr. 35 565 333
- primo oktober med kr. 35565 334

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til instituttets likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i statsbudsjettet for 2023.

Grunnbevilgning til Veterinærinstituttet vil bli overført fra Norges forskningsråd og instituttet vil motta kopi av tildelingsbrev fra LMD til Norges forskningsråd.

Det forutsettes at instituttet, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte.

5. Fullmakter for budsjettåret 2023

Årlige fullmakter gis nedenfor. For øvrige fullmakter vises det til virksomhetsinstruksen.

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2023 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2022–2023). Stortingets vedtak innebærer at Veterinærinstituttet, i tillegg til bevilgning over 50-post, kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Instituttet disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Veterinærinstituttet får med dette fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i Finansdepartementets rundskriv R-110, punkt 2.3 er oppfylt.

Følgende skal imidlertid legges frem for departementet før avtaleinngåelse:

- Avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret.
- Avtaler av potensielt strategisk betydning.
- Ny husleieavtale av vesentlig omfang.
- Vesentlige endringer av en løpende avtale av større omfang.

For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler.

6. Rapportering

Kravene til årsrapporten fremkommer av virksomhetsinstruksen. Årsrapporten for 2023 har frist for oversendelse til LMD den 15. mars 2024. Instituttet skal sende årsregnskapet til departementet, med kopi til Riksrevisjonen, så snart dette er ferdigstilt og senest i februar 2024.

Årsrapport sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årets aktiviteter og resultater

Rapportering på virksomhetens bidrag til måloppnåelse jf. punkt 2 om mål og hovedprioriteringer, rapporteres hovedsakelig i årsrapportens del III – *Årets aktiviteter og resultater*.

Det vises for øvrig til virksomhetsinstruksens punkt 2.3.3 for faste rapporteringskrav under del III – *Årets aktiviteter og resultater* i årsrapporten.

Styring og kontroll

Rapportering på administrative forhold rapporteres hovedsakelig i årsrapportens del IV – *Styring og kontroll*.

Sikkerhet og beredskap

Veterinærinstituttet vil i løpet av 2 eller 3 kvartal 2023 bli bedt om en særskilt rapportering knyttet til forebyggende sikkerhet, jf. virksomhetenes årlige rapportering til NSM.

Det vises for øvrig til virksomhetsinstruksens punkt 2.3.3 for faste rapporteringskrav under del IV – Styring og kontroll i årsrapporten.

Regnskapsrapportering

Veterinærinstituttet skal i del VI – *Årsregnskap* i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til virksomhetsinstruksen og rundskriv fra Finansdepartementet (R-115).

Delårsrapportering

Veterinærinstituttet skal levere rapport etter 2. tertial i tråd med krav i virksomhetsinstruksen. Frist for oversendelse er 1. oktober 2023 (tilstanden pr. 31. august).

7. Styringskalender

Oversikten under viser tentative datoer for etatsstyringsmøter samt frister for rapportering i 2023.

Måned	Aktivitet	Dato
Januar/Februar	Avslutning statsregnskap 2022 Nøkkeltall for nettobudsjetterte	Frist kommer i eget brev 3. februar
Mars	Innspill til revidert budsjett (RNB) Årsrapport 2022	1. mars 15. mars
April	Etatsstyringsmøte vår	25. april
Mai	Oppdaterte nøkkeltall nettobudsjetterte	27. mai
Juni	Innspill til Prop. 1 S	15. juni
Oktober	Regnskapsrapport 2. tertial	1. oktober
November	Satsingsforslag år 2025 Etatsstyringsmøte høst	1. november xx. november

Med hilsen

Bente Odlo (e.f.)
ekspedisjonssjef

Gunnar Hagen
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Veterinærinstituttet
Postboks 64
1431 Ås

Deres ref

Vår ref
22/8972

Dato
22.12.2022

Statsbudsjettet 2023: Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet

1.	Innledning	1
2.	Overordnede utfordringer og prioriteringer	2
3.	Mål og indikatorer	3
4.	Prioriterte tiltak og bestillinger i 2023	6
5.	Andre forutsetninger og føringer	8
6.	Budsjettvedtak og fullmakter for 2023	8
7.	Rapportering	9
	Vedlegg 1: Styringskalenderen for 2023.....	10

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023) for Nærings- og fiskeridepartementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Veterinærinstituttet i 2023.

Veterinærinstituttet er et forvaltningsorgan administrativt underlagt Landbruks- og matdepartementet. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Veterinærinstituttet som er fastsatt av Landbruks- og

matdepartementet. Det er utarbeidet et felles mål- og resultatstyringssystem for instituttet, som ligger til grunn for styringen fra begge departementene.

Brevet fra Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter mål og indikatorer, og fremhever viktige områder rettet mot blå sektor. Dette brevet spesifiserer konkrete oppgaver og bestillinger for 2023, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Tilskuddet skal bidra til kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap innen fiskehelse, fiskevelferd og enkelte områder innen sjømattrygghet. Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Dette innebærer økt verdiskaping med mindre samlet miljøbelastning, i tråd med FNs bærekraftsmål og innenfor økosystemets tålegrenser. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

I fiskeri- og havpolitikken vil vi sikre nasjonal råderett over fiskeressursene, og forvalte dem til det beste for dagens og framtidige generasjoner. Norge skal være den ledende havbruksnasjonen og utvikle nye næringer, satse på grønn skipsfart, sikkerhet, miljøvennlig utvikling av havner og farleder.

Regjeringen har lagt fram veikart for grønt industriløft som beskriver betydningen av bioøkonomien i den grønne omstillingen. Havene har en svært viktig rolle for matproduksjon og i klimasystemet. Samtidig er matsikkerheten under press som følge av befolkningsvekst, økt press på areal og ressurser, klimaendringer og mer usikre forsyningslinjer. I tråd med dette har regjeringen lansert et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr, som synliggjort i den framlagte langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr har som mål at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i matsystemene. Samfunnsoppdraget illustrerer at forskningsbasert kunnskap og kompetanse er viktigere enn noen gang for å forstå og løse de utfordringene vi står overfor. Veterinærinstituttet utgjør en sentral del av Norges innsats for en bærekraftig og trygg sjømatproduksjon. Det er særlig viktig at instituttet benytter sin kunnskap om sykdommer og erfaring med forebyggende helsearbeid og biosikkerhet i sitt internasjonale arbeid.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen vektlagt en politikk som skal bygge opp under fortrinnet som ligger i oppdrett av fisk i kystnære strøk og fjorder, og samtidig stimulere til innovasjon,

nye produksjonsformer og bruk av ny teknologi for å sikre økt bærekraft. En bærekraftig havbruksnæring skal vokse gjennom mer differensiert produksjon og utvikling av bærekraftig fôr. Mer differensiert produksjon innebærer blant annet en dreining fra åpne merder langs kysten som den rådende driftsformen til at også lukkede og semilukkede anlegg, havbruk til havs og landbasert oppdrett inngår i en mer variert produksjonsstruktur. I tillegg omtales utvikling av næringsplaner for havområdene, flere indikatorer i trafikklssystemet¹ og en mer sirkulær økonomi.

Veterinærinstituttets bidrag til en kunnskapsbasert forvaltning vil være sentralt i denne utviklingen. For å sikre en bærekraftig forvaltning må kunnskapen om fiskehelse og fiskevelferd utvikles kontinuerlig. Høy kvalitet på vitenskapelige råd og gode forvaltningsprinsipper er grunnlaget for størst mulig samlet verdiskaping innenfor bærekraftige rammer. Veterinærinstituttets rolle i dette er å utvikle en god vitenskapelig forståelse av sykdom og risiko for helse og velferd hos oppdrettsfisk. Instituttet skal støtte forvaltningen gjennom råd om tilstand, risiko og muligheter.

3. MÅL OG INDIKATORER

3.1 Målbilde

Samfunnsoppdrag

Veterinærinstituttets viktigste funksjon er å utvikle beredskap og kompetanse for å avverge og bekjempe helsetrusler hos fisk, dyr og mennesker. Instituttet bistår myndigheter, produsenter og andre over hele landet i å hindre spredning av smittestoffer og utvikling av sykdom hos dyr og mennesker. Veterinærinstituttet samarbeider videre med myndighetene og næringslivet om å utvikle bærekraftig bioøkonomi i Norge.

Hovedmål

God helse hos dyr, fisk og mennesker

Delmål

1. Kunnskapsbasert forvaltning
2. God beredskap
3. Konkurranseskraftige bionæringer

Det er utviklet styringsindikatorer til hvert mål. Indikatorene vil være en del av den kvalitative rapporteringen i årsrapporteringen, og skal bidra til å belyse i hvilken grad målene nås. Disse vurderingene er en del av grunnlaget for styringsdialogen mellom departementet og Veterinærinstituttet.

3.2 God helse hos dyr, fisk og mennesker

Veterinærinstituttet skal levere forskning, data, forvaltningsstøtte og kunnskap som grunnlag for god forvaltning og til anvendelse i nasjonal overvåking og beredskap, til næringslivet og samfunnet for øvrig.

¹ Meld. St. 16 (2014-2015) Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett

Veterinærinstituttets arbeid med kunnskapsutvikling, formidling og beredskap skal bidra til god helse hos dyr, fisk og mennesker. Veterinærinstituttet må videreutvikle kompetansen om helserisiko for mennesker og fisk som kan følge av globalisering og klimaendringer. Dette må sees i sammenheng med FNs bærekraftsmål om at fattigdom og sult skal utryddes og at hav og marine ressurser skal brukes på en bærekraftig måte. Det er viktig at Veterinærinstituttet samarbeider tverrfaglig i et én helse-perspektiv.

Veterinærinstituttet har en viktig rolle i arbeidet med å sikre grunnleggende kunnskapsoppbygging på områder av betydning for forvaltning og utvikling av havbruksnæringen framover. Veterinærinstituttet må arbeide målrettet med digitalisering og tjenesteutvikling og etablere system og plattformer for datautveksling som bidrar til bedre kunnskapsgrunnlag, bedre overvåking og økt beredskapsevne.

3.2.1 Indikatorer

- *Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer:* Veterinærinstituttet skal frembringe en oversikt over status for og endring i forekomst av meldepliktige sykdommer og andre alvorlige tilstander innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet. Oversikten skal følges av en beskrivelse av hovedutfordringer disse tilstandene fører med seg.

- *Egenvurdering av kvalitet og relevans av Veterinærinstituttets forskning og kunnskapsproduksjon:* Veterinærinstituttet skal gi en oversikt over og gjøre en egenvurdering av sin forskning og kunnskapsproduksjon, og synliggjøre konsekvenser av de prioriteringer som er gjort. Det innebærer bl.a. å vurdere ressursinnsats, kvalitet på publikasjoner, antall PhD, gjennomslag på konkurransearenaer og internasjonalt samarbeid samt i hvilken grad denne innsatsen bidrar til bedre fiskehelse.

3.3 Delmål 1 – Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal levere råd og vurderinger til forvaltningen ut fra best tilgjengelig kunnskap basert på overvåking, diagnostikk, analyser og forskning.

Veterinærinstituttet skal prioritere utvikling av uavhengige, vitenskapelige og faglige råd som setter myndighetene i stand til å utvikle regelverket og til å håndtere og forebygge sykdom hos fisk og andre akvatiske dyr. Veterinærinstituttet skal utarbeide en årlig status for norsk fiskehelse, og videreutvikle kunnskapen om hvordan lakselus fra oppdrett påvirker vill laksefisk. Veterinærinstituttet skal også bidra til å identifisere og tette kunnskapshull på fiskevelferdsområdet og bidra i utvikling av kunnskap som kan fremme fiskevelferd i samarbeid med Havforskningsinstituttet.

Instituttet skal legge vekt på å møte de løpende behovene Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte på instituttets kjerneområder. Veterinærinstituttet må på en effektiv måte bruke ressursene til kunnskapsbehov som er strategisk viktige for sektoren framover. I den sammenheng er det viktig å ha god dialog med både næring og forvaltning om prioriteringer.

Overvåking, antibiotikaresistens, sykdomsutbrudd og nye helsetrusler krever internasjonal samhandling mellom land og institusjoner. Dette krever at Veterinærinstituttet videreutvikler den internasjonale aktiviteten, blant annet gjennom FNs organisasjon for ernæring og landbruk (FAO), Verdens dyrehelseorganisasjon (WOAH) og generelt i sitt kunnskaps- og forskningssamarbeid. Departementet ser det også som relevant at instituttet bidrar med sin kompetanse i prosesser viktig for det akvatiske matsystemets bidrag til matsikkerhet i EU.

Veterinærinstituttet må legge til rette for at medarbeidere fra instituttet kan delta i komiteer og fagpaneler tilknyttet Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM).

3.3.1 Indikatorer

- *Aktiviteter rettet mot forvaltningen:* Veterinærinstituttet skal orientere om hvilke områder som er prioritert og om sin status som referansesenter.
- *Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen:* Veterinærinstituttet skal informere om sentrale brukeres vurdering av kvalitet og relevans av instituttets arbeid.

3.4 Delmål 2 – God beredskap

Veterinærinstituttet skal levere relevant kunnskap for å forebygge og begrense helsetrusler mot dyr, fisk og mennesker. Det innebærer å være en langsiktig kunnskaps- og kompetanseleverandør for relevante aktører, slik at nødvendig kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for disse for å avverge mulige helsetrusler. Dette krever overvåking og diagnostikk av høy kvalitet og riktig omfang, samt relevant forskning. I tillegg må instituttet være i stand til å gjøre risikovurderinger av høy kvalitet.

Veterinærinstituttet skal ha ressurser og kapasitet til være forberedt på uønskede hendelser som bidrar til å redusere negative effekter og begrense skadevirkningene dersom slike hendelser skulle inntreffe. Beredskapsarbeidet må innrettes mot å:

- forutsi den nasjonale og internasjonale helsesituasjonen gjennom overvåking og analyse
- forebygge ved å etablere beredskapsplaner og gjennom å forstå sykdomsmekanismer og risikofaktorer
- oppdage og ha kunnskap om eventuelle smitte- og sykdomssituasjoner og mulighet til å oppdage nye sykdommer
- bekjempe sykdommer ved å yte bistand til Mattilsynet med råd, analyser og diagnostikk.
- utvikle effektive metoder for påvisning av smitte og sykdom
- ivareta rollen som nasjonalt referanselaboratorium (NRL)
- etablere systemer som gir rask og effektiv samhandling om helsedata, analyser og råd med brukerne av Veterinærinstituttets tjenester

3.4.1 Indikatorer

- *Vurdering av instituttets beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd.* Veterinærinstituttet skal særlig synliggjøre systemutvikling og forebyggende tiltak, herunder hvordan digitaliseringen bidrar til bedre kunnskapsgrunnlag, overvåking og økt beredskapsevne.

- *Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.* Veterinærinstituttet skal gi statusbeskrivelse av overvåkingsprogrammer relevant for oppdrettsfisk.

3.5 Delmål 3 – Konkurranskraftige bionæringer

Veterinærinstituttet skal øke kunnskapen og kompetansen i biobasert næringsliv om hva som kan forebygges og redusere helsetrusler hos fisk, dyr og mennesker. Det innebærer at instituttet skal drive kunnskapsbasert rådgiving og formidling mot aktuelle brukere i bionæringerne.

Det er en viktig samfunnsoppgave for Veterinærinstituttet å støtte næringsliv og myndigheter i å videreutvikle bærekraftig produksjon og uttak av biomasse. Veterinærinstituttet skal arbeide for å styrke biosikkerheten i havbruksproduksjonen.

Innen den sirkulære bioøkonomien har Norge særlige fortrinn for økt verdiskaping og ressursutnyttelse kombinert med reduserte klimagassutslipp. Sentralt for en mer sirkulær bioøkonomi er å utvikle løsninger og regelverk som gir trygg gjenbruk i mat- og fødkjeden. Dette vil kreve økt dokumentasjon og oppdaterte risikovurderinger, hvor Veterinærinstituttets kompetanse knyttet til smittestoff og fremmedstoff er viktig.

3.5.1 Indikatorer

- *Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema:* Veterinærinstituttet skal synliggjøre omfang av kontakt og næringslivets bruk av Veterinærinstituttets tjenester.
- *Aktiviteter rettet mot næringslivet:* Veterinærinstituttet skal gi oversikt over formidling av kunnskap, råd om forebygging og sykdomshåndtering.
- *Arbeid med ikke meldepliktige sykdommer:* Veterinærinstituttet skal gi en oversikt over omfang og inntekter fra diagnostikk på ikke-meldepliktige sykdommer hos oppdrettsfisk.
- *Informasjon og tilbakemeldinger fra Veterinærinstituttets brukere i bionæringerne:* Veterinærinstituttet skal gi informasjon om brukernes vurdering av kvalitet og relevans av Veterinærinstituttets arbeid.

4. PRIORITERTE TILTAK OG BESTILLINGER I 2023

Veterinærinstituttet leverer sentral kunnskap for havbruksforvaltningen på et område som er i sterk utvikling gjennom ny teknologi og nye driftsformer. En risikobasert overvåking av fiskehelsen hvor nye trusler kan oppdages og varsles tidlig er viktig. Veterinærinstituttets kunnskapsutvikling om sykdommer og biosikkerhet er kontinuerlige aktiviteter og viktige redskap for å forebygges sykdom og sikre god fiskehelse og -velferd. Instituttet skal øke kunnskapen om smittestoff og de viktigste drivere for sykdomsutvikling og dødelighet i oppdrettsnæringsen. Instituttet skal videreutvikle systemer og metoder for tidlig varsling og rask og presis fiskediagnostikk, både av kjente og ukjente/nye sykdommer. Det er i den

forbindelse også viktig at Veterinærinstituttet bygger opp kompetanse til å kunne belyse hvordan ny teknologi inkl. digital teknologi kan endre risikobildet.

Forvaltningen har behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget knyttet til dagens system for produksjonsregulering i oppdrettsnæringen, både med tanke på indikatoren som benyttes i dag (lakseluspåvirkning på vill laksefisk) og med tanke på mulige nye indikatorer som på sikt bør inngå i dette systemet (Trafikklyssystemet, jf. Meld. St. 16 (2014-2015)). Regjeringen har i Hurdalsplattformen lagt fram en ambisjon om å «Videreutvikle trafikklyssystemet med flere miljøindikatorer, og ha en tydeligere strategi for sporing og for å hindre rømming av fisk.» Det er viktig at Veterinærinstituttet i samarbeid andre kunnskapsinstitusjoner bidrar i oppfølgingen av regjeringens mål og generelt i å videreutvikle kunnskapen om den samlede sykdomsbyrden i næringen og miljøeffekter av havbruk innenfor sine fagområder.

Det er et mål å redusere dødeligheten i oppdrett. Reduksjon av produksjonstap i havbruk skal prioriteres ved å skaffe bedre dokumentasjon på årsaker til dødelighet. Det er startet et arbeid med en ny stortingsmelding om dyrevelferd. Meldingen omhandler alle dyr som er omfattet av dyrevelferdsloven, inkludert fisk. God velferd er mer enn overlevelse, men velferdsutfordringene synliggjøres i sin ytterste konsekvens gjennom antall fisk som dør under produksjonen. Instituttet skal bidra i arbeidet med dyrevelferdsmeldingen. Veterinærinstituttet skal prioritere samarbeid med Havforskningsinstituttet for å oppnå god fiskevelferd, og videreutvikle velferdsindikatorer både for ordinær drift og ved innføring av nye produksjonsformer og teknologi.

God beredskap er avhengig av god oversikt over nasjonal helsestatus hos oppdrettsfisk og villfisk, og bygger på overvåking, nødvendig tilgang på helsedata, diagnostikk av høy kvalitet på risikobasert materiale og forskning. Den årlige fiskehelse rapporten viser at grunnlaget for rapporten er svekket fordi tilgangen til prøver og data har blitt mer fragmentert. Inntil det foreligger en forutsigbar løsning som sikrer instituttet et tilstrekkelig datagrunnlag, må instituttet, i dialog med aktørene arbeide for en så god tilgang til relevante data og prøver som mulig.

Instituttet skal videreføre arbeidet med å etablere og videreutvikle brukervennlige tjenester basert på en effektiv deling av data koblet med kunnskapsutvikling. Instituttet må ha en god dialog med Mattilsynet om innrettingen av overvåkingen og annet arbeid relevant for Mattilsynets oppfølging av EU-regelverk. Instituttet skal ivareta nasjonale og internasjonale referanseoppgaver og bidra til økt rolleforståelse i matforvaltningen.

Akvatiske matsystemer ventes å få økt nasjonal og global betydning i utviklingen av bærekraftig og trygg mat. Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr vil blant annet se på hvordan nye marine råvarer, og en mer effektiv og sirkulær ressursbruk kan realiseres. Sentralt for en mer effektiv og sirkulær økonomi er å utvikle løsninger og regelverk som gir trygg gjenbruk i mat- og fôrkjeden. Veterinærinstituttets kompetanse, særlig knyttet til smittestoff vil være relevant.

Veterinærinstituttet besitter kunnskap og kompetanse om diagnostiske analyser og data som er relevante for en bærekraftig utvikling i bionæringene. Instituttet må gi nødvendig prioritet til

denne type samarbeid, inkludert arbeidet knyttet til Offentlig Privat Sektorutvikling (OPS) – Havbruk.

Veterinærinstituttet må gi nødvendig prioritet til internasjonalt forskningssamarbeid og kunnskapsutvikling for en bærekraftig akvakulturproduksjon, herunder delta i de mulighetene som forskningsprogrammet Horisont Europa åpner for. Sykdom er en begrensende faktor globalt sett, og økt forståelse av sykdom hos akvatiske dyr og nødvendigheten av god biosikkerhet er viktig for å forebygge sykdom, styrke oppdrettsfiskens helse og velferd og begrense spredning av sykdommer og smittestoff i tråd med bærekraftsmålene.

Leveranser fra Veterinærinstituttet

- Veterinærinstituttet skal utarbeide en årlig status for norsk fiskehelse (fiskehelse rapporten).
- Veterinærinstituttet skal levere kunnskapsgrunnlag om hvordan lakselus fra oppdrett påvirker vill laksefisk. Jf. mandat for styrings- og ekspertgruppe for vurdering av lakseluspåvirkning.
- Veterinærinstituttet skal i sin rapportering vurdere sitt arbeid med biosikkerhet, herunder gi en oversikt og vurdering av sin diagnostiske aktivitet/prøver på både listeførte og ikke-listeførte sykdommer hos fisk.
- Veterinærinstituttet skal synliggjøre sitt samarbeid med Havforskningsinstituttet og andre om helhetlig overvåking og risikovurderinger, jf. Coastwatch og Coastrisk.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER

Med bakgrunn i at Landbruks- og matdepartementet er administrativt ansvarlig for Veterinærinstituttet, viser vi til Landbruk- og matdepartementets tildelingsbrev for beskrivelse av fellesføringer, herunder målsettinger for å nå bærekraftsmålene, andre føringer og fullmakter.

6. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2023

6.1 Budsjettvedtak

For Veterinærinstituttet er det fattet budsjettvedtak på kap 928.

<i>Utgifter</i>		<i>(1000 kr)</i>
Kap. 928	Annen marin forskning og utvikling	Beløp
Post 50	Tilskudd til Veterinærinstituttet	72 600

Tildelingen vil bli overført fra departementet til Veterinærinstituttet i kvartalsvise rater.

Veterinærinstituttet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, i tråd med tildelingsbrev fra LMD.

6.2 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningen på kapittel 928, post 50, stilt til disposisjon for Veterinærinstituttet.

7. RAPPORTERING

Det rapporteres om måloppnåelsen og bruken av midlene i virksomhetens årsrapport, jf. de krav som framgår av Veterinærinstituttets virksomhetsinstruks og av tildelingsbrevene fra hhv Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Årsrapporten sendes Landbruk- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet innen 15.03.2023.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Olav Rostad
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen, LMD, Mattilsynet, Havforskningsinstituttet.

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDEREN FOR 2023

Måned	Dato	Aktivitet
Mars	15. mars	Årsrapport 2022
	15. mars	Budsjettforslag 2024 –jf.LMDs tildelingsbrev
April	. april	Etatsstyringsmøte vår, jf LMDs tildelingsbrev
Vår 2023	april-mai	Fagmøte om forvaltningen av og bruken av det blå tilskuddet, herunder omleggingen til en mer risikobasert prøvetaking.
Nov.	. nov.	Etatsstyringsmøte høst, jf LMDs tildelingsbrev
Nov.	1. nov.	Ev. innspill til store satsinger 2025
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2024

Departementet vil invitere til et årlig fagmøte om forvaltningen og bruken av det blå tilskuddet.

Budsjettforslag for 2024 – rammeinnspill

Budsjettforslaget skal vise hvordan Veterinærinstituttet vil prioritere sine ressurser det kommende året, gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om instituttets strategiske planer i styringsdialogen og for departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for Veterinærinstituttet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i Veterinærinstituttets fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettamme. Videre skal forslaget inneholde :

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2024. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2024 for tildelingen fra NFD. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2024.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt innenfor oppgavene NFD finansierer, for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.

Innspill til store satsinger 2025 – Format og innhold:

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger. I Finansdepartementets føringer for satsingsforslag for 2024-budsjettet framgår det at forslagene som hovedregel skal begrenses til følgende kategorier:

1. høyt prioriterte tiltak i Hurdalsplattformen som krever økte bevilgninger for å kunne innfris
2. forslag med sterke bindinger (for eksempel demografiutgifter i kommuner)
3. effektiviseringstiltak

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2021 som er publisert [her](#).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2025 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, utvikling framover dersom det ikke blir gitt tilleggsmidler og hva slags merverdi som vil oppnås gjennom forslaget?
2. Hvilke alternative tiltak er vurdert?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet en veileder om hvordan disse spørsmålene kan besvares. For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.